

Monumentnummer*: 510815

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 juli 1998
Kadaster deel/nr: 82784/23

Monumentnaam**

Baatjeborg

Woonplaats*

Winsum

Gemeente*

Het Hogeland

Provincie*

Groningen

Straat*

Schouwerzijlsterweg

Nr*

13

Toev.*

Postcode*

9951 TG

Woonplaats*

Winsum

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Winsum

Sectie*

H

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

358

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

DWARSHUISBOERDERIJ, Baatjeborg genaamd, met aangebouwde BIJSCHUUR, gebouwd in 1854 in een Ambachtelijk-traditionele stijl met Eclectische elementen. Opdrachtgever was de heer O.Q.J.J. van Swinderen. Het woongedeelte is in de jaren zestig voorzien van sanitair. De garage uit omstreeks 1962, de mestilo, geplaatst in 1981, en de nieuwe, vrijstaande bijschuur vallen buiten de bescherming van rijkswege wegens te geringe ouderdom en te weinig architectonische kwaliteit.

De boerderij ligt aan het Winsumerdiep die voor een verbinding van Winsum naar het Reitdiep zorgt. Het terrein van Baatjeborg is deels omgracht en heeft rondom een singelbeplanting.

Omschrijving

Boerderij bestaande uit een twee bouwlagen hoog dwarshuis met aangekapte hoofdschuur en een aangebouwde bijschuur. Voorhuis op rechthoekig plattegrond is geheel opgemetseld van rood-bruine baksteen en wordt gedekt door schilddak van blauwe Hollandse pannen; op beide hoeknokken een gemetselde schoorsteen. Gevels hebben op hoeken een gemetselde pilaster en worden beëindigd door een geornamenteerde kroonlijst met klossen. Vensters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hebben zesruits-indeling, zijn aan bovenzijde getoogd en worden beëindigd door strekken; in bovenlichten imitatie van glas-in-lood. Entree bevindt zich in middenrisaliet van oostgevel en bestaat uit een grote paneeldeur met bovenlicht en lage stoep van natuursteen. Deur heeft houten omlijsting beëindigd door kroonlijst, waarop in hardstenen letters "18 Baatjeborg 54" staat. In middenrisaliet boven entree een venster. Aan weerszijden van middenrisaliet twee vensters; op eerste verdieping eveneens twee vensters. Zuidgevel heeft op begane grond en op eerste verdieping twee vensters. Noordgevel heeft twee vensters op de begane grond, waarvan een blind is, twee op de verdieping en twee keldervensters met diefijzers onder een strek.

HOOFDSCHUUR is opgemetseld van rode baksteen en heeft een wolfdak gedekt met riet; langs randen geglazuurde zwarte Hollandse pannen; in nok een houten uilenbord. In zuidelijk deel van de oostgevel een dubbele opgeklampte schuurdeur beëindigd door een latei met daarboven een segmentboog met sluitsteen; in gevelhoek gevlochten metselwerk. Zuidgevel heeft mastgoot met ijzeren beugels en twee vierruits stalvensters. Achtergevel (west), wordt beëindigd door een gepleisterde lijst met goot en heeft in topgevel vlechtwerk; hoge dubbele deeldeuren, dubbele staldeuren en dichtgepleisterde staldeuren (niet origineel), alle onder een segmentboog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen; twee ijzeren rondboogvensters met roedenverdeling. De noordgevel heeft een houten bakgoot en een deur, een venster en een klein venster.

Aan noordgevel van hoofdschuur is BIJSCHUUR aangebouwd. Bijschuur is opgemetseld van rode baksteen en heeft een wolfdak gedekt met riet; langs randen en op westelijk dakschild geglazuurde zwarte Hollandse pannen; in beide hoeknokken een houten uilenbord. Achtergevel (west) is opnieuw opgemetseld en heeft een dubbele opgeklampte schuurdeur beëindigd door korfboog; aan weerszijden een rondboogvenster met ijzeren roedenverdeling, waarvan een gewijzigd is in een deur. In gevelhoeken vlechtwerk. De oostgevel heeft twee opgeklampte deuren onder een tweeruits bovenlicht, en twee zesruits vensters, alle met strek. Op het dakvlak een rode Hollandse pan. INTERIEUR mocht niet worden bekeken.

Waardering

Dwarshuisboerderij van algemeen architectuur- en cultuurhistorisch belang:

- als voorbeeld van een Oldambtster dwarshuisboerderij op het Hogeland uit het derde kwart van de negentiende eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de sobere, eclectische vormgeving en het materiaalgebruik
- vanwege de tamelijk hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de beeldbepalende ligging in het landschap van het Winsumerdiep

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)